

Embargo 6.12.2018 klockan 13

Predikan vid Självständighetsdagens ekumeniska festgudstjänst 6.12.2018 i Helsingfors domkyrka

Ärkebiskop

Tapio Luoma

2. Krön. 1:7–12

För hundra år sedan firade vi den första årsdagen av vår statliga självständighet i Finland. Det var hårda tider. I Europa hade första världskriget nyss tagit slut och vapnen tystnat. Den unga nationen Finland hade gått igenom ett våldsamt inbördeskrig. Efterdyningarna satte djupa spår hos människorna. Minnet av händelserna lever fortfarande kvar.

Under det gångna året har vi talat mycket om försoning. Vi har gått igenom det som hände för hundra år sedan och vilka orsakerna var. Vi har gjort upp med det förflutna och frågat varför den grymma osämjan uppstod. Vi har tagit del av vanliga finländares berättelser och funderat hur det kändes för människorna på olika sidor om frontlinjen. Det har funnits en vilja att lyssna, minnas och konfrontera det som hände, och att tillsammans se på vår gemensamma historia, som har fört oss till i dag.

Försoning handlar alltid om att mötas. I försoningen betraktar de som utsatts för oförrätter och de som bär skulden samma händelse. De erkänner händelsen, gärningarna och följderna av dem, liksom såren och smärtan. De som söker försoning ser varandra i ögonen. De strävar efter att ömsesidigt se vad som gör dem till människor - unika människor som bör respekteras. Försoningen sker mellan människor.

En försoning kan också vara annat än att förlåta och göra slut på osämjan människor emellan. Försoningen är också samhällelig och tar sig uttryck i samhällsfrid. Alla behövs för att skapa samhällsfriden. För att samhällsfriden ska upprätthållas måste vi värna rättvisa och jämlikt bemötande. Det är den offentliga maktens uppgift att upprätthålla ett tillstånd av försoning. Riksdagen strävar efter att jämlikt beakta olika synvinklar när lagar bereds och stiftas. När myndigheterna tillämpar lagarna i praktiken är jämlikheten mellan medborgarna rättesnöret. När domstolarna behandlar ärenden strävar de efter rättvisa lösningar mellan olika parter. Var och en upprätthåller för sin del tillståndet av försoning. Motsatsen till det är kaos.

Försoning och kaos var också alternativen när Gud uppenbarade sig för kung Salomo och lovade uppfylla vilken önskan som helst som Salomo hade. Vilket fantastiskt löfte! Plötsligt var allt möjligt. Den mest långsökt och orealistiska önskan kunde nu gå i uppfyllelse. Salomo kunde önska sig gods och guld, ära, sina ovänners död eller ett långt liv. Kung Salomos önskan skulle ha blivit uppfylld, men vad hade det betytt för folket?

Kung Salomo fick ett unikt erbjudande av Gud: ”Be om vad du vill. Jag skall ge dig det.” Salomo kunde fråga sig själv vad han ville ha och vad som skulle vara mest tillfredsställande för honom. Svaret skulle påverka framtiden för hela landet.

Kungen svar var överraskande och visade hurdan regent han var: *”Herre, min Gud. Du har gjort mig till kung över ett folk lika talrikt som stoftkornen på jorden. Ge mig därför vishet och kunskap, så att jag kan leda detta folk. Vem kan annars råda över ditt folk, som är så stort?”*

Salomo kom inte främst att tänka på sitt eget bästa och en starkare ställning. I stället bad han Gud om vishet.

Salomos bön visar på många sätt vad vishet är. Visheten söker det goda för så många som möjligt. Visheten ser till helheten, så att lösningarna inte blir lösryckta, utan helgjutna.

Salomo ville ha vishet och kunskap för att råda över folket på rätt sätt. Visheten drar lärdom av erfarenheten, men skyr efterklokheten. Visheten blickar målmedvetet mot framtiden och behåller hoppet även i stora svårigheter. Visheten söker rättvisan, eftersom freden bygger på den. Med andra ord, visheten söker försoning - försoningen mellan människor och förutsättningarna för försoning i samhället.

Vishet behövs i synnerhet när klimatet hårdnar, när människor ställer sig i motsatta läger och när alla inte längre inkluderas arbetet för en bättre framtid. Visheten lyfter inte fram sig själv så som den som vill plocka snabba och billiga poäng i tal och sociala medier genom kvicka lustigheter och förlöjligande kommentarer. Visheten ser på verkligheten och konflikterna med mildhet och tålmod. Visheten litar på att svårigheterna kan övervinnas.

Slutligen avslöjar kung Salomos bön ytterligare något viktigt om visheten. Salomo bad om vishet av Gud. Visheten är så stor att ingen människa eller grupp kan äga den och hålla den enbart för sig själv. Ingen kan göra anspråk på visheten eller utnyttja den för att tjäna egna syften. Däremot kan vi söka, be om och hoppas på vishet. Vishet är en stor gåva av Gud.

Samhället behöver fred, stabilitet och välfärd. För att upprätthålla dessa krävs rättvisa och en fortgående vilja att söka försoning i en spänningsfylld tid. I detta behöver vi visdom. Vi har samlats här i Helsingfors domkyrka idag för att be Gud om vishet. Samtidigt som vi tackar Gud för vårt fosterland, ber vi för vårt land och alla som bor här, och ber att visheten får leda oss.